

l'inspector d'ensenyament el Sr. José Montserrat Torrent⁴⁴ confirma la necessitat de llogar l'espai de l'escola de l'Ave Maria com una de les solucions a la problemàtica de manca de local escolar digne:

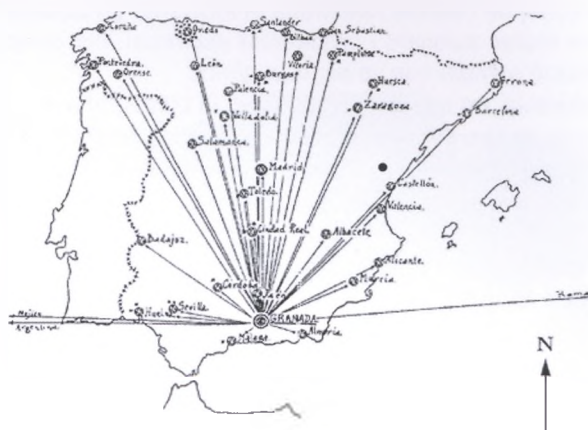
<<las escuelas nacionales de niños carecen de las indispensables condiciones higienicas, además de ser defectuosa la organización escolar [...] alquilandose el edificio construido por el Sr. José Ximinis Guri construido expresamente para escuelas o bien construyendo nuevos edificios escolares que reuniesen las indispensables condiciones de que estos carecen>>.

El 9 d'agost de 1921 l'alcalde Rafael Callol i Pasqual⁴⁵ comenta que des del 21 de març de l'any en curs es venen practicant les gestions per llogar l'edifici propietat del sr. José Ximinis construït en c. Santa Màxima amb façana al c. del Progrés per instal·lar les escoles nacionals de nens:

<<dicho Sr. Ximinis conviene en arrendar dicho edificio conocido por "Ave María" mediante el alquiler anual de mil pesetas y en vender el material escolar que los profesores sres Gratacós y Alsina han creído utilizable por el precio de 800 pesetas>>.

44. Inspector de primer ensenyament de 1915 a 1936 i en cap de 1920 a 1924.(Puigbert 1984, 50).

45. Guanter 2003, 135-136; Marquès 2006, p. 53; AME. Actes municipals 13/10/1918; 26/11/1918; 28/1/1919; 9/2/1919; 11/3/1919; 29/3/1921; 9/8/1921.

Mapa de España con la difusión de las Escuelas del Ave María. Tomado de Memoria de las Escuelas del Ave María en Sargentos de Joaquín Ciudad Pérez. Burgos. 2001. 4ª Edición.

El lloguer es va establir per vuit anys fins l'any 1929⁴⁶, però finalment acaba prorrogant-se fins l'any 1936, moment de la finalització de la construcció de les obres de l'Escola Nacional.

46. Guanter 2003, 135-136; Marquès 2006, p. 53; AME. Actes municipals 13/10/1918; 26/11/1918; 28/1/1919; 9/2/1919; 11/3/1919; 29/3/1921; 9/8/1921.

CONCLUSIONS

Serien diversos els aspectes que es podrien destacar de la breu història de l'escola de l'Ave Maria de l'Escala. Resseguint la proposta de redacció de l'article, cal emmarcar la fundació en el context del moviment social catòlic que s'impulsa durant la primera part del segle XX, que sota els principis socials i morals de l'Església Catòlica va tenir en l'acció educativa un dels pilars fonamentals. Al bisbat de Girona, sembla que un grup de preveres va tenir interès per les pedagogies del P. Majón. La iniciativa, a diferència de la majoria de casos del segle XIX, correspondrà al prebiterat diocesà amb la col·laboració de mecenes catòlics. Això es contextualitzaria la fundació del Casal Catòlic, d'escoles congregacionals femenines i el mecenatge d'en Josep Ximinis Guri amb la fundació de l'escola de l'Ave Maria inspirada amb la metodologia del canonge burgalès Andrés Manjón. Els responsables eclesials del moment a la diòcesi de Girona van ser favorables a aquesta nova metodologia d'escola activa, en un entorn com Girona on s'havia introduït amb molta força la innovació pedagògica de l'Escola Nova. El suport d'en Josep Ximinis Guri al projecte s'ha identificat amb el seu tarannà catòlic.

La ubicació de l'escola al costat de la indústria o molt propera també tindria una doble interpretació; les conviccions socials de l'empresari que busca el millorament de les condicions educatives de la vila i l'afavoriment de la conciliació familiar de les seves treballadores, ja que segurament les dones assalariades de la seva fàbrica portarien els seus fills a dit centre educatiu.

Sobre el centre educatiu pròpiament que va ser construït entre els anys 1914 i primers del 1915 i que va estar en funcionament del curs 1915-1916 al curs 1917-1918. La finalització de la seva activitat estaria en relació amb el trasllat de Mn. Pere Torrent, vicari de l'Escala a Lloret de Mar i el fet que el mestre de l'escola Ave Maria, el Sr. Ròmul Riera esdevé mestre provisional de l'escola nacional arran de la mort del fins llavors titular de l'Escala. Com a conseqüència d'això l'escola deixa de funcionar i el local queda buit. La manca d'una escola nacional amb unes condicions apropiades van impulsar l'interès de l'Ajuntament per a llogar l'espai a posteriori, tant per les condicions de l'edifici com el fet de poder donar continuïtat a l'Escola Nacional.

De com era el funcionament del centre, es dedueix que els tres anys que va estar en funcionament va seguir la normativa de l'època a nivell tant d'organització com d'articulació del currículum educatiu. Va mostrar però una sensibilitat per la llengua catalana amb la incorporació de la mateixa com assignatura a partir del curs 1916-1917 i va tenir el mestre Ròmul Riera com a mestre innovador, qui va dur a terme activitats pedagògiques innovadores com el treball a l'aire lliure, les sortides escolars educatives, etc. A més, es dedueix per la figura de Mn. Torrent una implicació per part de l'escola en les activitats de pastoral infantil i juvenil de la parròquia, en la línia de l'Església d'actuar en el temps de lleure. Malauradament, l'experiència va ser molt puntual i en els tres anys que va estar en funcionament el principal testimoni que sempre va perviure va ser el local escolar.